

Verschuiving van dakopstanden met kwalijke gevolgen voor ETICS-systemen zijn eenvoudig te voorkomen.

Platte daken worden vaak geïsoleerd met platen uit polyurethaan (PU) of polyisocyanuraat (PIR). Buildwise stelde de voorbije jaren vast dat bij zo'n daken na verloop van tijd de dakopstand steeds vaker naar de buitenzijde verschuift en dat dit niet zelden leidt tot vervorming van of zelfs scheuren in het gevelmetselwerk of ETICS-systeem. Het publiceerde daar in april vorig jaar een wetenschappelijk artikel over waarin het aangaf dat het probleem kan worden voorkomen door een dakopstand uit cellenbeton niet meer simpelweg in een vol mortelbed te plaatsen. Toch stellen we bij xthermo vast dat het merendeel van de architecten en algemene aannemers niet op de hoogte is van die wijziging. Daarom brengen we de problematiek graag nog eens onder de aandacht.

Buildwise bevochtigde PU-platen van verschillende soorten en verschillende merken en kon aantonen dat heel wat PU-platen daardoor kunnen uitzetten. Ook werd hardgemaakt dat uitgezette PU-platen door hun vervorming de dakopstanden kunnen wegduwen als die opstanden bestaan uit cellenbeton die in een vol mortelbed worden geplaatst. En dat die verschuiving van de dakopstanden het gevelmetselwerk of ETICS-systeem niet zelden doen vervormen of scheuren.

Het was voor het onderzoekscentrum evenwel onmogelijk te verklaren waarom die vervormingen zich uitsluitend bij bepaalde PU/PIR-platen voordeden.

De studie leverde verschillende conclusies op. Zo moet men meer aandacht besteden aan het beperken van bevochtiging van PU-platen op een plat dak. Dat kan door een damp scherm te gebruiken en te zorgen voor een perfecte afdichting. Omdat het echter onrealistisch is elke bevochtiging uit te sluiten, zeker tijdens de bouw fase, werd het Buildwise-bouwdetail aangepast.

Cellenbetonnen dakopstand in vol mortelbed uit den boze bij PU / PIR-dakisolatie

Het is aan te raden dat de ontwerper kiest voor een opstand uit één geheel of een opstand die mechanisch verankerd wordt in de dakvloer. Als dat niet mogelijk is, zou de keuze voor PU / PIR-platen uitgesloten moeten worden.

Wil de ontwerper toch werken met een dakopstand van cellenbetonblokken en met PU/PIR-platen, dan moet de ruwbouwaannemer de onderste cellenbetonsteen plaatsen met een geschikte mortel waaraan een toeslagstof (hechtingsverbeteraar) toegevoegd wordt om de sterkte van de verbinding met de ondergrond te verbeteren. Deze wordt vervolgens in de dakvloer verankerd.

Er zijn specifieke cellenbetonblokken op de markt verkrijgbaar die voorzien zijn van een uitsparing van waardoor de wachstaven van de betonnen draagvloer gestoken kunnen worden om de verankering tot stand te brengen. Deze uitsparingen kunnen ten slotte opgegoten worden met beton.

ETICS-detailtekeningen aangepast

Een opstand uit één geheel of een opstand die mechanisch verankerd wordt in de dakvloer – zijn dus absoluut noodzakelijk in geval van PU/PIR-geïsoleerde daken. Bij xthermo hebben we overigens geen voorkeur voor een van die twee mogelijkheden.

Buildwise paste na het onderzoek zijn ETICS-detailtekeningen aan. Die zijn intussen verschenen in de TV 274.

[Het volledige Buildwise-artikel over de problematiek lees je hier.](#)

Hoe onderhoud je een ETICS-systeem?

ETICS-systemen of buitengevelisolatiesystemen, toegepast om de energieprestatie van zowel nieuwe als bestaande gebouwen te verbeteren, worden alsmaar vaker gebruikt. Om de levensduur van ETICS-systemen met steenstrippen of sierpleister te verlengen, is het van belang ze af en toe aan een onderhoud te onderwerpen.

Na enkele kletsnatte weken tijdens de winter zie je ze opduiken in het straatbeeld, groene gevels die eigenlijk mooi wit zouden moeten zijn. Wie er op let, ziet ook op dit moment terrassen, tuinhuisjes of zelfs rubberen profielen van auto's groen worden! Niet leuk natuurlijk en hoogstwaarschijnlijk ook even schrikken. Geen nood, het is te verhelpen!

We onderscheiden twee soorten vervuiling : atmosferische en biologische. Bij atmosferische vervuiling gaat het om de afzetting van vuil afkomstig van bedrijven, fijnstof, uitlaatgassen,... Biologische vervuiling wordt veroorzaakt door de ontwikkeling van micro-organismen, zoals algen – de typische groenaanslag – op de gevel.

Reinigen van ETICS

De reinigingsmethode wordt afgestemd op de aard van de vervuiling, maar gebeurt doorgaans door afspoeien met koud of warm water. De waterdruk en de spuitafstand zijn daarbij wel een belangrijk aandachtspunt, zodat de bepleistering van de gevel niet beschadigd geraakt. Over het algemeen wordt een druk van 40 tot 60 bar en een afstand van 40 cm aanbevolen. Het is altijd goed eerst even te proberen op een weinig zichtbaar deel van het pleisteroppervlak alvorens over te gaan tot de behandeling van de volledige gevel, om schade aan het systeem te voorkomen.

In geval van atmosferische vervuiling bestaan er (alkalische) gevelreinigingsproducten die het vuil aan het oppervlak afbreken en die verdwijnen wanneer de gevel nadien met (warm) water gespoeld wordt. Om een gevel die biologisch vervuild is aan te pakken, bestaan speciale desinfecterende reinigingsmiddelen. In functie van de vervuilingsgraad kan de behandeling worden herhaald.

Uiteraard kunnen kleine verontreinigingen zodra ze verschijnen plaatselijk behandeld worden, zonder dat de volledige gevel moet worden aangepakt. Na reinigen onder hoge druk is het schilderen van de gevel aangewezen ter bescherming.

Enkele praktische (onderhouds)tips voor ETICS

- Onderzoek jaarlijks je gevel met sierpleister. Kijk of er micro-organismen aanwezig zijn. Is dat het geval? Wacht niet te lang en onderneem actie, zo voorkom je een verdere verspreiding van de algen en mossen.
- Let op met externe warmtebronnen. Niet alleen weersomstandigheden, maar ook andere warmtebronnen zoals barbecues, vuurkorven of terrasverwarmingselementen kunnen verkleuring aan de sierpleister en/of de onderliggende isolatie veroorzaken. Hou voldoende afstand.
- Vermijd klimplanten langs de gevel. Die zorgen ervoor dat de gevel na een regenbui niet optimaal opdroogt, wat de groei van micro-organismen bevordert. Klimplanten die met hun wortels aanhechten op de sierpleister, zijn moeilijk te verwijderen zonder schade aan te brengen aan de gevel.

Extra beschermlaag

Het schilderen van een sierpleister heeft een gunstige invloed op de onderhoudsfrequentie. De verflaag fungeert als een beschermende coating die de wateropname van het sierpleister en de inwerking van UV-straling beperkt.

Bovendien kan dit het gebouw een opgefriste, eigentijdse look geven. Uiteindelijk zal dit resulteren in een gevel die langer proper blijft. De keuze van de verf wordt bepaald door de componenten van het toegepaste systeem. De waterdampdoorlaatbaarheid van de verf moet hier namelijk op worden afgestemd. Doe hiervoor zeker navraag bij de fabrikant van het ETICS, die je met plezier zal adviseren!

Technisch handboek

Graag nog meer tips? Raadpleeg het technisch handboek met daarin een apart hoofdstuk over onderhoud. Het handboek is niet alleen een bijzonder handige informatiebron – gevuld met technische informatie en specifieke richtlijnen – maar ook een illustratie van de intense samenwerking tussen de verschillende leden (AXO Industries, Cantillana, Caparol, Knauf, Mapei, Sto en Willco Products).

[Download het technisch handboek hier!](#)

Verandert er iets aan de premies voor gevelisolatie in 2024?

Omdat het Europese gebouwenpatrimonium tegen 2050 koolstofneutraal moet worden, worden ingrepen die bestaande gebouwen energiezuiniger maken van overheidswege gesubsidieerd met premies. Ook gevelisolatieprojecten kunnen zo rekenen op financiële overheidssteun. Elk van de drie gewesten in ons land heeft een eigen regeling rond verbouwpremies, dus ook rond de premie voor gevelisolatie bij renovatiewerken. Verandert er in 2024 iets aan die Vlaamse, Waalse en Brusselse gevelisolatiepremie?

VLAANDEREN

In Vlaanderen alvast niet. Wie in dat gewest in 2024 zijn gevel extra isoleert, kan nog steeds de gevelisolatiepremie aanvragen via de in 2022 ingevoerde online tool Mijn VerbouwPremie, die alle premies voor investeringen in energie-efficiënte – zoals dakisolatie, muurisolatie, vloerisolatie, hoogrendementsglas of een duurzame installatie – en in woningkwaliteit – elektriciteit en sanitair, binnenrenovatie en ramen en deuren – bundelt. Aan de modaliteiten werd niet gesleuteld. Mijn VerbouwPremie houdt rekening met de inkomenscategorie van de aanvrager en de doelgroep waarin die zich bevindt; eigenaar/bewoner, verhuurder via een sociaal verhuurkantoor of andere investeerder, bijvoorbeeld een onderneming of een VME.

Eigenlijk was het in Vlaanderen wel de bedoeling dat de tijdelijke voordeeltarieven voor de laagste en middelste inkomenscategorie in 2024 zouden dalen, maar de Vlaamse Regering kondigde in de Septemберverklaring aan dat de hogere MijnVerbouwPremie voor beide inkomenscategorieën verlengd wordt tot (al zeker) eind 2024.

In het geval van gevelisolatie aan de buitenkant komt het er in Vlaanderen kort samengevat op neer dat premies vanaf 30 euro per m² worden uitgekeerd. Afhankelijk van je inkomen kunnen die oplopen én uitgebreid worden met meerdere extra's, zoals een lening met lage rente voor je renovatiewerken, waarvoor de dossierkosten in 2024 wel nog verder dalen.

Meer info op mijnverbouwpremie.be.

WALLONIË

Ook in Wallonië verandert er per 1 januari 2024 niets aan het bestaande premiestelsel voor renovaties. Wel werden op 1 juli 2023 twee wijzigingen doorgevoerd die ook relevant zijn voor gevelisolatiepremies.

De bedragen van de premies in Wallonië zijn, naast van het inkomen, afhankelijk van de gegenereerde energiebesparing. Een verplichte voorafgaande audit, waarvoor ook een premie bestaat, bepaalt welke werken moeten gebeuren. De erkende auditor bepaalt ook de volgorde waarin die werken het beste gebeuren en berekent ook de energiebesparingen die gerealiseerd kunnen worden. Daarna vraagt hij zelf de premie aan bij de Overheidsdienst Wallonië. De aanvraag geldt voor alle werken samen. De werken moeten vervolgens binnen de zeven jaar nadat de auditor zijn rapport heeft ingediend worden uitgevoerd. De premies worden gestort na bevestiging van de auditor dat de werken daadwerkelijk uitgevoerd werden.

Tot 1 juli 2023 was het verplicht de werken uit te voeren volgens de volgorde die de auditor bepaalde, nu is dat niet langer het geval. Ook de basisbedragen van de verschillende Waalse renovatiepremies en het subsidieplafond werden medio 2023 naar boven herzien, om zoveel mogelijk Walen aan te moedigen energierenovatiewerken uit te voeren. Waalse renovatiepremies kunnen sinds 1 juli 2023 zo 90% van de kosten dekken. Ervoor was dat 70 tot 80%.

Meer info op energie.wallonie.be.

BRUSSEL

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest ten slotte, verandert er ook niets aan de energie- en renovatiepremies die in 2022 werden samengebracht onder de term Renolution en ook inkomensafhankelijk zijn. Voor thermische gevelisolatie ligt het bedrag van de premie tussen de 50 en 90 euro per m².

Meer info op renolution.brussels.

Premiewijzer xthermo verdwijnt

Omwille van de goed uitgeruste websites rond renovatiepremies van de verschillende overheden, heeft xthermo de premiewijzer op haar eigen website offline gehaald.

De premiewijzer werd destijds gelanceerd om het gebrek aan een duidelijke tool om de renovatiepremies per gewest te raadplegen en aan te vragen, niet bestond, maar dat is met mijnverbouwpremie.be voor Vlaanderen, renolution.brussels in het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Waalse energie.wallonie.be dus niet langer het geval!

Check onze
website:

www.xthermo.be

FACADE INSULATING SYSTEM ASSOCIATION

xthermo.be • p.a. IVP-Coatings

Reyerslaan 80, 1030 Brussel

T +32 2 416 21 73 • www.xthermo.be

